

32002L0021

L 108/33

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

24.4.2002

ДИРЕКТИВА 2002/21/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 7 март 2002 година****относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, определена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Действащата регулаторна рамка за далекосъобщенията се оказва ефективна за създаване на условия за действителна конкуренция в далекосъобщителния сектор по време на прехода от монопол към пълна свобода на конкуренцията.
- (2) На 10 ноември 1999 г. Комисията внесе съобщение в Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Към нова рамка за електронната съобщителна инфраструктура и свързаните с нея услуги — преглед на комуникациите за 1999 г.“ В посоченото съобщение Комисията прави преглед на съществуващата регулаторна рамка за далекосъобщенията в съответствие със своето задължение съгласно член 8 от Директива 90/387/ЕИО на Съвета от 28 юни 1990 г. относно създаването на вътрешен пазар на далекосъобщителни услуги чрез прилагането на свободно предоставяне на мрежи ⁽⁴⁾. Комисията поставя също на обществено обсъждане редица политически предложения за нова регулаторна рамка на електронната съобщителна инфраструктура и свързаните с нея услуги.
- (3) На 26 април 2000 г. Комисията внесе съобщение в Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите относно резултатите от общественото допитване на прегледа на съобщителния сектор за 1999 г. и насоки за нова регулаторна рамка. В съобщението са обобщени резултатите от общественото

допитване и са формулирани някои основни насоки за изготвянето на нова рамка за електронна съобщителна инфраструктура и свързаните с нея услуги.

- (4) Европейският съвет в Лисабон на 23 и 24 март 2000 г. изтъкна потенциала за растеж, за конкурентноспособност и заетост на прехода към основаваща се на познанието икономика за постигането. По-специално, той подчерта значението на достъпа до евтина съобщителна инфраструктура от световно равнище и до широка гама от съобщителни услуги за стопанските субекти и гражданите на Европа.

- (5) Конвергенцията на далекосъобщенията, медиите и информационните технологии налага необходимостта всички преносни мрежи и услуги следва да бъдат обхванати от единна регулаторна рамка. Тази регулаторна рамка включва настоящата директива и от следните четири Специфични директиви: Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешението) ⁽⁵⁾; Директива 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъпа) ⁽⁶⁾; Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) ⁽⁷⁾; Директива 97/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно обработката на лични данни и защитата на личната неприкосновеност в далекосъобщителния сектор ⁽⁸⁾ (посочени по-долу като „Специфични директиви“). Необходимо е да бъде отделено регулирането на преноса от регулирането на съдържанието. Настоящата рамка следователно не обхваща съдържанието на услугите, предоставяни по електронни съобщителни мрежи, ползващи съобщителни услуги, като например масово разпространяваното съдържание, финансовите услуги и някои услуги на информационното общество, и следователно не засяга мерките, предприемани на ниво на Общността или на национално ниво по отношение на такива услуги в съответствие със законодателството на общността, с цел да стимулира културното и езиковото многообразие и да гарантира медийния плурализъм. Съдържанието на телевизионните

⁽¹⁾ ОВ С 365 Е, 19.12.2000 г., стр. 198 и ОВ С 270 Е, 25.9.2001 г., стр. 199.

⁽²⁾ ОВ С 123, 25.4.2001 г., стр. 56.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 1 март 2001 г. (ОВ С 277, 1.10.2001, стр. 91), Обща позиция на Съвета от 17 септември 2001 г. (ОВ С 337, 30.11.2001 г., стр. 34) и Решение на Европейския парламент от 12 декември 2001 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*). Решение на Съвета от 14 февруари 2002 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 192, 24.7.1990 г., стр. 1. Директива, изменена с Директива 97/51/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 295, 29.10.1997, стр. 23).

⁽⁵⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 21.

⁽⁶⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 7.

⁽⁷⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 51.

⁽⁸⁾ ОВ L 24, 30.1.1998 г., стр. 1.

програми е обхванато от Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 г. относно съгласуването на някои разпоредби, установени в действащи закони, подзаконовни и административни актове на държавите-членки относно извършването на телевизионна дейност ⁽¹⁾. Разделянето на регулирането на преноса от регулирането на съдържанието не накарнява отчитането на връзките, които съществуват помежду им, и по-специално, с оглед да се гарантира медийния плурализъм, културното многообразие и защитата на потребителите.

- (6) Аудиовизуалната политика и регулирането на съдържанието се провеждат с оглед на цели от общ интерес като свободата на словото, медийния плурализъм, безпристрастността, културното и езиковото многообразие, социалното приобщаване, защитата на потребителите и на непълнолетните. Съобщението на Комисията „Принципи и насоки на аудиовизуалната политика на Общността в цифровата ера“, както и заключенията на Съвета от 6 юни 2000 г., приветстващи това съобщение, формулират основните действия, които се предприемат от Общността за осъществяване на нейната аудиовизуална политика.
- (7) Разпоредбите на настоящата директива и на Специфичните директиви не засягат възможността отделните държави-членки да вземат необходимите мерки, за да гарантират защитата на основните си интереси по сигурността, да опазват обществения ред и обществената сигурност и да позволяват разследването, разкриването и преследването на криминални престъпления, включително и чрез създаването от страна на националните регулиращи органи на определени и пропорционални задължения, приложими спрямо доставчиците на електронни съобщителни услуги.
- (8) Настоящата директива не обхваща оборудването в обхвата на Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 г. относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване и взаимното признаване на тяхното съответствие ⁽²⁾, но обхваща потребителската техника, използвана за цифрова телевизия. Важно е регулаторните органи да насърчват мрежовите оператори и производителите на крайни устройства да си сътрудничат с оглед улесняване на достъпа на потребители с увреждания до електронни съобщителни услуги.
- (9) Услугите на информационното общество се обхващат от Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално електронната търговия във вътрешния пазар ⁽³⁾.

(10) Определението „услуга на информационното общество“ в член 1 от Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. относно определяне на процедура за предоставянето на информация в областта на техническите стандарти и правила на услугите на информационното общество ⁽⁴⁾, се отнася за широк спектър от стопански дейности, които се извършват онлайн. Повечето от тези дейности не попадат в обхвата на действие на настоящата директива, защото те не се състоят изцяло или главно в пренасянето на сигнали на електронни съобщителни мрежи. Гласовата телефония и услугите за пренос по електронна поща са предмет на настоящата директива. Едно и също предприятие, например доставчик на интернет услуга, може да предлага както електронни съобщителни услуги, достъп до Интернет, така и услуги, които не се обхващат от настоящата директива, като осигуряване на поддържане в мрежата съдържание.

(11) В съответствие с принципа за разделяне на регулаторните и оперативните функции, държавите-членки следва да гарантират независимостта на националния регулаторен орган или органи с оглед гарантиране на безпристрастността на техните решения. Това изискване за независимост не накарнява институционалната автономност и конституционните задължения на държавите-членки или на принципа на неутралност по отношение на правилата в държавите-членки, регламентиращи системата от имуществени права, установени в член 295 от договора. Националните регулаторни властиследва да притежават всички необходими източници, като персонал, опит и финансови средства, за изпълнение на своите задачи.

(12) Всяка страна, обект на решение от национален регулаторен орган, следва да има правото да обжалва пред орган, който е независим от заинтересованите страни. Този орган може да бъде и съд. Освен това, всяко предприятие, което смята, че неговата кандидатура за предоставяне на права за инсталиране на съоръжения, не е била разглеждана в съответствие с принципите, установени в настоящата директива, следва да има правото да обжалва такива решения. Тази процедура по обжалване не засяга разделението на компетенциите в рамките на националната съдебна система и на правата на юридическите или физическите лица според националното законодателство.

(13) Националните регулаторни власти е необходимо да събират информация от участниците на пазара, за да изпълняват ефективно своите задачи. Такава информация може също да бъде събирана и от името на Комисията, за да й позволи да изпълнява задълженията си според законодателството на Общността. Исканията за информация следва да бъдат пропорционални и да не налагат прекомерно бреме върху предприятията. Информацията, събирана от националните

⁽¹⁾ ОВ L 298, 17.10.1989 г., стр. 23. Директива, изменена с Директива на Европейския парламент и на Съвета 97/36/ЕО (ОВ L 202, 30.7.1997 г., стр. 60).

⁽²⁾ ОВ L 91, 7.4.1999 г., стр. 10.

⁽³⁾ ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОJ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37. Директива, изменена с Директива 98/48/ЕО (ОВ L 217, 5.8.1998 г., стр. 18).

- регулаторни власти, следва да бъде достъпна за обществото с изключение на случаите, когато е поверителна в съответствие с националните правила за обществен достъп до информацията, и при условията на националното законодателство и правото на Общността за търговската тайна.
- (14) Информация, считана за поверителна от национален регулаторен орган в съответствие с националните правила и правилата на Общността за търговската тайна, може да бъде обменяна единствено с Комисията и други национални регулаторни власти в случаите, когато такъв обмен е строго необходим за прилагане на разпоредбите на настоящата директива или на Специфичните директиви. Обменятата информация следва да бъде ограничена до онова, което е пропорционално на посочената цел.
- (15) Важно е националните регулаторни власти да се консултират с всички заинтересовани страни по предлаганите решения и да взимат предвид техните бележки преди взимането на окончателно решение. С оглед да гарантират, че решенията на национално ниво не противоречат на целите на единния пазар или на други цели от договора, националните регулаторни власти следва също така да уведомяват Комисията и другите национални регулаторни власти за определени проекторешения, за да могат те да ги коментират. Уместно е националните регулаторни власти да се консултират със заинтересованите страни по всички проектомерки, които засягат търговията между държавите-членки. Случаите, за които се прилагат процедурите, посочени в членове 6 и 7, са определени в настоящата директива и в Специфичните директиви. Комисията следва да може, след консултация с Комитета за регулиране на съобщенията, да изиска от националния регулаторен орган да оттегли проектомарка, когато тя засяга определение на релевантни пазари или определянето или не на предприятия със значителна значение на пазара, и когато такива решения биха поставили бариера пред единния пазар или биха били несъвместими със законодателството на Общността, и по-специално с политическите цели, които националните регулаторни власти следва да преследват. Тази процедура не накърнява прилагането на процедурата за нотификация, предвидена в Директива 98/34/ЕО, и прерогативите на Комисията съгласно договора по отношение на нарушенията в законодателството на Общността.
- (16) Националните регулаторни власти следва да имат хармонизиран набор от цели и принципи, на които да се опират, а когато е необходимо, следва да координират своите действия с регулаторните органи на други държави-членки при изпълнение на задълженията си според настоящата регулаторна рамка.
- (17) Дейностите на националните регулаторни власти, установени с настоящата директива и със Специфичните директиви, допринасят за изпълнението на по-широка политика в областта на културата, заетостта, околната среда, социалната кохезия и териториалното устройство.
- (18) Изискването към държавите-членки да гарантират, че националните регулаторни власти отчитат в максимална степен желанието да направи регулирането технически неутрално, това означава, че то нито налага, нито дискриминира в полза на определен тип технология, не изключва предприемането на пропорционални стъпки за насърчаване на някои специфични услуги, когато това е оправдано, например цифровата телевизия като средство за увеличаване на ефикасността на спектъра.
- (19) Радиочестотите са основен ресурс за основаващите се на радио електронни съобщителни услуги и, доколкото се отнасят до такива услуги, те следва да бъдат отпускани и предоставяни от националните регулаторни власти съгласно набор от хармонизирани цели и принципи, регламентиращи тяхната дейност, както и съгласно обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, отчитащи демократичните, обществени, езикови и културни интереси, свързани с използването на честотата. Важно е отпускането и предоставянето на радиочестотите да се управлява по възможно най-ефективния начин. Прехвърлянето на радиочестоти може да бъде ефективен начин за увеличаване на ефективното използване на спектъра, доколкото има осигурени достатъчно гаранции за опазване на обществения интерес, и по-специално необходимостта да бъде гарантирана прозрачност и регулаторен надзор на такива прехвърляния. Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно регулаторната рамка за политиката в Европейската общността в областта на радиочестотния спектър (Решение за радиочестотния спектър) ⁽¹⁾ установява рамка за хармонизиране на радиочестотите, а действията, предприети съгласно настоящата директива, следва да са насочени към улесняване на работата съгласно това решение.
- (20) Достъпът до номерационни ресурси на основата на прозрачни, обективни и недискриминационни критерии е от съществено значение за конкуренцията между предприятията в сектора на електронните съобщения. Всички елементи от националните номерационни планове следва да бъдат управлявани от националните регулаторни власти, включително точковите кодове, използвани за адресиране в мрежата. Когато е необходимо хармонизиране на номерационните ресурси в Общността за подкрепа на развитието на паневропейски услуги, Комисията може да предприеме мерки за техническа реализация въз основа на изпълнителните си правомощия. Когато това е целесъобразно за гарантиране на пълна глобална интероперативност на услугите, държавите-членки следва да координират националните си позиции в съответствие с договора в рамките на международните организации и форуми, вземащи решения относно номерирането. Разпоредбите на настоящата директива не установяват никакви нови сфери на отговорност за националните регулаторни власти в областта на именуването и адресирането в Интернет.

⁽¹⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 1.

- (21) Държавите-членки могат да използват, *inter alia*, процедури за състезателен или сравнителен подбор при предоставянето на радиочестоти, както и на номера с изключителна икономическа стойност. При прилагането на такива схеми, националните регулаторни власти следва да отчитат разпоредбите на член 8.
- (22) Следва да бъде осигурено, че процедурите за предоставянето на права за инсталиране на съоръжения, които са съвременни, недискриминационни и прозрачни, съществуват с цел да се гарантират условията за честна и ефективна конкуренция. Настоящата директива не засяга националните разпоредби, регламентиращи износа или ползването на собствеността, нормалното упражняване на правата на собственост, нормалното използване на обществената собственост или принципа на неутралност по отношение на правилата в държавите-членки, регламентиращи системата на собствеността.
- (23) Съвместното използване на съоръженията може да бъде благоприятно за селищното устройство, общественото здравеопазване или по екологични причини и следва да бъде насърчавано от националните регулаторни власти на основата на доброволни споразумения. В случаите, когато предприятията са лишени от достъп до приложими алтернативи, задължителното съвместно използване на съоръжения или на имущество може да се окаже подходящо. Това включва, *inter alia*: съвместното разполагане и използване на проводи, сгради, пилони, антени или системи от антени. Задължителното съвместно използване на съоръжения или собственост следва да бъде налагано на предприятията само след цялостно обществено допитване.
- (24) Когато, по екологични причини, от мобилни оператори се изисква да използват съвместно кули или пилони, такова задължително съвместно ползване може да доведе до намаляване нивата на максималната излъчвана мощност, разрешени на всеки оператор, поради причини, свързани с общественото здраве, и това на свой ред може да наложи на операторите да инсталират повече предавателни станции, за да гарантират национално покритие.
- (25) Съществува необходимост от поемане на *ex ante* задължения в някои случаи с цел да гарантира развитието на конкурентен пазар. Определението за значително влияние на пазара в Директива 97/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 1997 г. относно взаимното свързване в далекосъобщенията с цел осигуряването на универсалната услуга и интероперативността посредством прилагането на принципите на предоставяне на отворени далекосъобщителни мрежи (ONP) ⁽¹⁾, се оказва ефективно в началните етапи на отварянето на пазара като праг за определянето на задълженията *ex ante*, но сега има нужда да бъде адаптиран, за да съответства на по-сложни и динамични пазари. По тази причина определението, използвано в настоящата директива, е равностойно на понятието за господство както е определено от съдебната практика на Съда и на Първоинстанционния съд на Европейските общности.
- (26) За две или повече предприятия може да бъде установено, че имат съвместно доминиращо положение, не само когато между тях съществуват структурни или други връзки, но и когато структурата на съответния пазар води до координирани резултати, това означава, че насърчава паралелно или съгласувано антиконкурентно поведение на пазара.
- (27) Съществено е, че *ex ante* регулаторни задължения следва да бъдат налагани само, когато не съществува ефективна конкуренция, т. е. на пазари, където има едно или повече предприятия със значително влияние на пазара, и където средствата в националното законодателство и правото на Общността за конкуренцията не са в състояние да решат проблема. Необходимо е следователно Комисията да състави насоки на ниво на Общността за националните регулаторни власти в съответствие с принципите на правото на конкуренцията, които да бъдат следвани при оценката за наличието на ефективна конкуренция на даден пазар и при оценката на значителна пазарна сила. Националните регулаторни власти следва да анализират дали даден продукт или услуга е ефективно конкурентен в дадена географска зона, която може да бъде част или цялата територия на въпросната държава-членка или съседни части от териториите на разглеждани заедно държави-членки. Анализ за наличието на ефективна конкуренция следва да включва анализ на това дали пазарът е конкурентен в перспектива и следователно дали липсата на ефикасна конкуренция е трайна. Тези насоки трябва да включват и въпроса за нововъзникващите пазари, където фактически пазарният лидер е вероятно да има значителен дял на пазара, но следва да не бъде обект на неуместни задължения. Комисията следва да преразглежда тези насоки редовно, за да гарантира, че те ще бъдат винаги подходящи в условията на бързо развиващ се пазар. Националните регулаторни власти е необходимо да си сътрудничат помежду си, когато съответния пазар е транснационален.
- (28) При определянето на това дали дадено предприятие има значително влияние на пазара, националните регулаторни власти следва да действат в съответствие със законодателството на Общността и да вземат предвид, до максимална степен, насоките на Комисията.
- (29) Общността и държавите-членки са поели ангажменти по отношение на стандартите и регулаторната рамка на далекосъобщителните мрежи и услуги в Световната търговска организация.

⁽¹⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 1.

- (30) Стандартизацията следва да остане предимно движен от пазара процес. Въпреки това, възможно е все още да има случаи, в които е подходящо да се изисква спазването на специфични стандарти на ниво на Общността, за гарантиране на интероперативността на единния пазар. На национално ниво държавите-членки са предмет на разпоредбите на Директива 98/34/ЕО. В Директива 95/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. относно използването на стандарти за излъчването на телевизионни сигнали⁽¹⁾ не е предоставена никаква специфична цифрова система за телевизионно предаване или изискване за услуга. Чрез Групата за цифрово видеоразпиръскване, участниците на европейския пазар са развили фамилия системи за телевизионно излъчване, които са стандартизирани от Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията (ETSI) и са станали препоръки на Международния далекосъобщителен съюз (ITU-R). Всяко решение за задължително въвеждане на такива стандарти следва да бъде взето след подробно обществено допитване. Процедурите по стандартизация съгласно настоящата директива не накърняват разпоредбите на Директива 1999/5/ЕО, Директива 73/23/ЕИО на Съвета от 19 февруари 1973 г. относно сближаване на законодателствата на държавите-членки, отнасящи се до електрически съоръжения, предназначени за използване при някои ограничения на напрежението⁽²⁾ и на Директива 89/336/ЕИО на Съвета от 3 май 1989 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки относно електромагнитната съвместимост⁽³⁾.
- (31) Интероперативността на цифровите интерактивни телевизионни услуги и усъвършенстваното цифрово телевизионно оборудване на потребителско равнище, следва да бъдат насърчавани, с цел да се осигури свободен поток от информация, медиен плурализъм и културно многообразие. Желателно е потребителите да могат да приемат, независимо от начина на предаване, всички цифрови интерактивни телевизионни услуги, като взема предвид технологичната неутралност, бъдещият технологичен прогрес, необходимостта от поощряване поддържането на цифровата телевизия и състоянието на конкуренцията на пазарите за цифрови телевизионни услуги. Операторите на платформи за цифрова интерактивна телевизия следва да се стремят да въвеждат отворен интерфейс за приложни програми (API), който да е в съответствие със стандартите или спецификациите, приети от Европейска организация по стандартизация. Преминаването от съществуващ API към нов отворен API следва да бъде насърчавано и организирано например посредством Меморандуми за разбирателство между всички заинтересовани участници на пазара. Отворените API улесняват интероперативността, т. е. преносимостта на интерактивно съдържание между механизми за доставка и пълна функционалност на това съдържание на усъвършенствани цифрови телевизионни устройства. Въпреки това, необходимостта да не се затруднява функционирането на приемателни устройства и това те да бъдат защитени от злонамерени посегателства като например от вируси.
- (32) В случай на спор между предприятия в една и съща държава-членка в област, обхваната от настоящата директива или от Специфични директиви, например що се отнася до задължения за достъп и взаимно свързване или до начина за пренос на списъци на абонати, потърпевщата страна, която е водила добронамерени преговори, но не е успяла да сключи споразумение, следва да може да отнесе спора за разрешаване от националния регулаторен орган. Националните регулаторни власти трябва да са в състояние да наложат решение на страните. Намесата на национален регулиращ орган в разрешаването на спор между предприятия, осигуряващи електронни съобщителни мрежи или услуги в държава-членка, следва да бъде насочена към гарантиране на спазване на задължения, произтичащи от настоящата директива или от Специфичните директиви.
- (33) Наред с правото на обезщетение, предоставено от националното законодателство или от законодателството на Общността, е необходимо да бъде дадена възможност за откриване на опростена процедура по молба на която и да било от страните по спора за разрешаване на презгранични спорове, които са извън компетенциите на отделен национален регулаторен орган.
- (34) Единен Комитет следва да замени „Комитета ONP“, създаден с член 9 от Директива 90/387/ЕИО, и Комитет по лицензионния договор, създаден с член 14 от Директива 97/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 10 април 1997 г. относно общата рамка на генералните разрешителни и индивидуалните лицензии в областта на далекосъобщителните услуги⁽⁴⁾.
- (35) Националните регулаторни власти и националните власти по защита на конкуренцията следва да си осигуряват взаимно информацията, необходима за прилагането на разпоредбите на настоящата директива и на Специфичните директиви, за да могат пълноценно да си сътрудничат. С оглед опазването на разменяната информация, получаващият я орган следва да гарантира същото ниво на поверителност, каквото е имала информацията при предоставящия орган.
- (36) Комисията е отбелязала намерението си да създаде Група на европейските регулатори за електронни съобщителни мрежи и услуги, която би представлявала подходящ механизъм за насърчаване на сътрудничеството и координацията на националните регулаторни власти, с цел да бъде стимулирано развитието на вътрешния пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги, и за да бъде постигнато последователно прилагане във всички държави-членки на разпоредбите, на настоящата директива и на Специфичните директиви, особено в областите, където националното законодателство, прилагащо законодателството на Общността дава на националните регулаторни власти значителни права за свобода на преценка при прилагането на съответните правила.

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 51.

⁽²⁾ ОВ L 77, 26.3.1973 г., стр. 29.

⁽³⁾ ОВ L 139, 23.5.1989 г., стр. 19.

⁽⁴⁾ ОВ L 117, 7.5.1997 г., стр. 15.

- (37) От националните регулаторни власти следва да се изисква да си сътрудничат помежду си и с Комисията по прозрачен начин, за да осигурят последователно прилагане във всички държави-членки на разпоредбите на настоящата директива и на Специфичните директиви. Това сътрудничество би могло да се осъществява, *inter alia*, и в рамките на Комитета по регулиране на съобщенията или в рамките на група, включваща европейски регулатори. Държавите-членки следва да решат кои органи са националните регулаторни власти за целите на настоящата директива и на Специфичните директиви.
- (38) Мерките, които могат за засегнат търговията между държавите-членки, са онези мерки, които могат да имат пряко или непряко, действително или потенциално влияние върху формата на търговия между държавите-членки, по начин, по който това би могло да създаде бариера пред единния пазар. В тях се включват мерки, които имат значително влияние върху оператори или потребители в други държави-членки, които включват, *inter alia*, мерки, които се отнасят за цените за потребители в други държави-членки; мерки, които засягат възможността на едно предприятие, създадено в друга държава-членка, да предостави електронни съобщителни услуги, и по-специално мерки, които засягат възможността да се предлагат транснационални услуги; и мерки, които засягат структурата на пазара или достъпа до него, като по този начин водят до последствия за предприятията в други държави-членки.
- (39) Разпоредбите на настоящата директива следва да бъдат преразглеждани периодически, и по-специално що се отнася до определянето на необходимостта от изменение с оглед на променящите се технологични или пазарни условия.
- (40) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. което определя процедурите за упражняване на изпълнителни правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾.
- (41) Тъй като целите на предложеното действие, а именно постигането на хармонизирана рамка за регулирането на електронни съобщителни услуги, електронни съобщителни мрежи, свързаните с тях съоръжения и услуги, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно могат, поради мащаба и резултатите от действието, да бъдат по-добре постигнати на ниво на Общността, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на правомощията за определяне на допълнителни данъци, предвидени в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, както е определено в този член, настоящата директива не надхвърля рамките на необходимо за постигането на тези цели.
- (42) Някои директиви и решения в тази област следва да бъдат отменени.
- (43) Комисията следва да наблюдава прехода от съществуващата рамка към новата рамка и по-специално, тя може в подходящ момент да внесе предложение за отменяне на

Регламент (ЕО) № 2887/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно отделен достъп до локалната електрическа верига ⁽²⁾,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБХВАТ, ЦЕЛ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Обхват и цел

1. Настоящата директива установява хармонизирана рамка за регулирането на електронните съобщителни услуги, електронните съобщителни мрежи, свързаните с тях съоръжения и услуги. Тя установява задачите на националните регулаторни власти и установява съвкупност от процедури за осигуряване на хармонизирано прилагане на регулаторната рамка в цялата Общност.

2. Настоящата директива, както и Специфичните директиви, не засягат задълженията, наложени от националното законодателство в съответствие със законодателството на Общността или от законодателството на Общността по отношение на услугите, предоставяни с помощта на електронни съобщителни мрежи и услуги.

3. Настоящата директива, както и Специфичните директиви не засягат мерките, предприети на национално ниво или на ниво на Общността в съответствие със законодателството на Общността, за постигане на цели от общ интерес, и по-специално свързани с регулирането на съдържанието и аудиовизуалната политика.

4. Настоящата директива и Специфичните директиви не накърняват разпоредбите на Директива 1999/5/ЕО.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива:

- а) „електронна съобщителна мрежа“ означава предавателни системи и, когато е приложимо, комутационно или маршрутизиращо оборудване и други ресурси, които позволяват предаването на сигнали по проводници, радио, оптичен или друг електромагнитен начин, включително спътникови мрежи, фиксирани (мрежово и пакетно-комутирани, включително Интернет) и мобилни наземни мрежи, електропроводни системи, доколкото са използвани за предаване на сигнали, мрежи, използвани за радио и телевизионно

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

⁽²⁾ ОВ L 336, 30.12.2000 г., стр. 4.

- разпръскване, кабелни телевизионни мрежи, независимо от типа на пренасяната информация;
- б) „транснационални пазари“ означава пазари, установени в съответствие с член 15, параграф 4, обхващащи Общността или съществена част от нея;
- в) „електронна съобщителна услуга“ означава услуга, осигурявана обикновено срещу заплащане, която се състои изцяло или главно в пренасянето на сигнали по електронни съобщителни мрежи, включително далекосъобщителни услуги и предавателни услуги в мрежи, използвани за разпръскване, но изключват услугите, осигуряващи или упражняващи редакторски контрол върху съдържанието, предавано посредством електронни съобщителни мрежи и услуги; тя не включва услуги на информационното общество, както е определено в член 1 от Директива 98/34/ЕО, които не се състоят изцяло или главно в пренасянето на сигнали по електронни съобщителни мрежи;
- г) „обществена съобщителна мрежа“ означава електронна съобщителна мрежа, използвана изцяло или главно за осигуряване на обществено достъпни електронни съобщителни услуги;
- д) „свързани съоръжения“ означава онези съоръжения, свързани с електронна съобщителна мрежа и/или електронна съобщителна услуга, които правят възможно и/или поддържат предоставянето на услуги посредством тази мрежа и/или услуга. Те включват системи за условен достъп и електронни програмни наръчници;
- е) „система за условен достъп“ означава всяка техническа мярка и/или режим, посредством които достъпът до защитена радио или телевизионна услуга в разбираема форма е направен условен след абонамент или друга форма на предварително индивидуално разрешение;
- ж) „национална регулаторна власт“ означава власт или властите, натоварени от държава-членка с някоя от регулаторните задачи, посочени в настоящата директива и в Специфичните директиви;
- з) „ползвател“ означава правно образувание или физическо лице, което ползва или търси обществено достъпна електронна съобщителна услуга;
- и) „потребител“ означава всяко физическо лице, което ползва или търси обществено достъпна електронна съобщителна услуга за цели, излизащи извън обхвата на неговото занятие, стопанска дейност или професия;
- й) „универсална услуга“ означава минимален набор от услуги, определени в Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга), с определено качество, които са достъпни за всички ползватели, независимо от географското им разположение и с оглед на специфичните национални условия на достъпна цена;

- к) „абонат“ означава всяко физическо лице или правно образувание, което е страна по договор с доставчик на обществено достъпни електронни съобщителни услуги за доставка на такива услуги;
- л) „Специфични директиви“ означава Директива 2002/20/ЕО (Директива за разрешението), Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа), директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга) и Директива 97/66/ЕО;
- м) „предоставяне на електронна съобщителна мрежа“ означава създаването, оперирането, контрола или осигуряването на достъп до такава мрежа;
- н) „краен потребител“ означава ползвател, който не предоставя обществени съобщителни мрежи или обществено достъпни електронни съобщителни услуги;
- о) „усъвършенствано цифрово телевизионно устройство“ означава всеки декодер, предназначени за свързване към телевизионни приемници или интегрирани цифрови телевизионни апарати, предназначени да приемат цифрови интерактивни телевизионни услуги;
- п) „интерфейс за приложни програми (API)“ означава софтуерните интерфейси между различните приложения, предоставяни от разпръсквателите или доставчиците на услуги, и ресурсите в усъвършенстваните цифрови телевизионни устройства за цифрови телевизионни и радиоуслуги.

ГЛАВА II

НАЦИОНАЛНИ РЕГУЛАТОРНИ ВЛАСТИ

Член 3

Национални регулаторни власти

1. Държавите-членки гарантират, че всяка задача, възложена на националните регулаторни власти съгласно настоящата директива и Специфичните директиви, се осъществява от компетентен орган.
2. Държавите-членки гарантират независимостта на националните регулаторни власти, като осигуряват те да бъдат правно отделени и функционално независими от всички организации, предоставящи електронни съобщителни мрежи, оборудване или услуги. Държавите-членки, които запазват собствеността или контрола над предприятията, доставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, осигуряват ефективно структурно отделяне на регулаторната функция от дейностите, свързани със собствеността или контрола.
3. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни власти упражняват правомощията си безпристрастно и при пълна прозрачност.
4. Държавите-членки публикуват задачите, които се възлагат на националните регулаторни власти, в лесно достъпна форма, особено що се отнася до задачи, които са възложени на повече от един орган. Държавите-членки осигуряват, по целесъобразност,

консултация и сътрудничество между тези органи и между тях и националните органи, на които е поверено прилагането на правото за защита на конкуренцията, и националните органи, на които е поверено прилагането на правото за защита на потребителите, по въпроси от взаимен интерес. Когато повече от един орган е компетентен по тези въпроси, държавите-членки осигуряват, че съответните задачи на всеки орган са публикувани в лесно достъпна форма.

5. Националните регулаторни власти и националните органи за защита на конкуренцията си предоставят взаимно необходимата информация за прилагането на разпоредбите на настоящата директива и на Специфичните директиви. По отношение на обменяната информация, получаващият орган гарантира, същата степен на поверителност, каквато е тя при предоставящия орган.

6. Държавите-членки нотифицират Комисията за всички задачи, възложени на националните регулиращи органи съгласно настоящата директива и на Специфичните директиви, както и произтичащите от тях отговорности.

Член 4

Право на обжалване

1. Държавите-членки гарантират наличието на ефективни механизми на национално ниво, чрез които всеки ползвател или предприятие, доставящо електронни съобщителни мрежи и/или услуги, засегнато от решение на национален регулаторен орган, да има правото да обжалва решението пред апелативен орган, независим от страните по спора. Този орган, който може да бъде и съд, разполага с подходящ експертен потенциал, за да може да изпълнява функциите си. Държавите-членки осигуряват, че същността на спора е надлежно отчитана и действа ефикасен механизъм за обжалване. До приключване на процедурата по такова обжалване, решението на националния регулаторен орган остава в сила, освен ако апелативният орган не постанови друго.

2. Когато апелативният орган, посочен в параграф 1 не е от съдебен характер, неговото решение винаги се придружава с писмени мотиви. Освен това, в такъв случай, неговото решение трябва да подлежи на преглед от съд или трибунал по смисъла на член 234 от Договора.

Член 5

Предоставяне на информация

1. Държавите-членки гарантират, че предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и услуги, предоставят цялата информация, включително и финансова информация, необходима на националните регулаторни власти, за да гарантират съответствие с разпоредбите на настоящата директива и на Специфичните директиви или на решенията, взети в съответствие с настоящата директива и Специфичните директиви. Тези предприятия предоставят такава информация незабавно при поискване и в

съответствие със сроковете, и в степен на подробност, изисквани от националния регулаторен орган. Информацията, изисквана от националния регулаторен орган, е пропорционална на изпълнението на посочената задача. Националния регулаторен орган мотивира искането си за информация.

2. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни власти предоставят на Комисията, след мотивирано искане от нейна страна, необходимата за нея информация, за да изпълнява задачите си съгласно договора. Информацията, изисквана от Комисията, е пропорционална на изпълнението на тези задачи. Когато предоставената информация се отнася за информация, предварително предоставена от предприятия по искане на националния регулаторен орган, тези предприятия се информират за това. Доколкото е необходимо и освен ако органът, предоставящ информацията не е поискал изрично и мотивирано противното, Комисията дава достъп до предоставената информация на друга такава власт в друга държава-членка.

При условията на параграф 3 държавите-членки гарантират, че информацията, предоставена на еден национален регулаторен орган, може да бъде достъпна и за друг такъв орган в същата или друга държава-членка, след мотивирано искане, когато това е необходимо за да може органът да изпълнява задълженията си съгласно законодателството на Общността.

3. Когато информацията се смята за поверителна от национален регулаторен орган в съответствие с правилата на Общността и с националните правила за търговската тайна, Комисията и заинтересованите национални регулаторни власти гарантират такава поверителност.

4. Държавите-членки гарантират, че действайки в съответствие с националните правила за обществен достъп до информация и при спазване на националните правила и правилата на Общността за търговската тайна, националните регулаторни власти публикуват такава информация, която би допринесла за отворен и конкурентен пазар.

5. Националните регулаторни власти публикуват реда и условията за обществен достъп до информация, както е посочено в параграф 4, включително процедурите за получаване на такъв достъп.

Член 6

Механизъм за консултация и прозрачност

С изключение на случаите съгласно член 7, параграф 6 или членове 20 или 21, държавите-членки гарантират, че, когато националните регулаторни власти възнамеряват да предприемат мерки в съответствие с настоящата директива или Специфичните директиви, които имат значително влияние върху съответния пазар, те дават на заинтересованите страни възможността да направят бележки по проектомерките в рамките на разумен срок. Националните регулаторни власти публикуват своите национални

консултационни процедури. Държавите-членки гарантират създаването на единен информационен център, чрез който може да бъде получен достъп до всички текущи консултации. Резултатите от консултационната процедура се правят публично достояние от национална регулаторна власт, с изключение на случаите на поверителна информация в съответствие със законодателството на Общността и националното законодателство за търговската тайна.

Член 7

Консолидиране на вътрешния пазар на електронни съобщения

1. В изпълнение на задачите си по настоящата директива и Специфичните директиви, националните регулаторни власти в максимална степен отчитат целите, посочени в член 8, включително доколкото те се отнасят до функционирането на вътрешния пазар.

2. Националните регулаторни власти допринасят за развитието на вътрешния пазар посредством сътрудничеството помежду си и с Комисията по прозрачен начин, за да бъде осигурено последователно приложение във всички държави-членки на разпоредбите на настоящата директива и на Специфичните директиви. За тази цел те по-специално търсят помежду си съгласие по отношение на видовете инструменти и корективни мерки, които са най-подходящи за дадени видове ситуации на пазара.

3. Освен консултацията, посочена в член 6, когато национална регулаторна власт възнамерява да предприеме дадена мярка, която:

- a) попада в обхвата на членове 15 или 16 от настоящата директива, членове 5 или 8 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа) или член 16 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга), и
- b) би засегнала търговията между държавите-членки,

той същевременно осигурява достъп до тази проектомярка на Комисията и на националните регулаторни власти в другите държави-членки, заедно с мотивите, на които се основава мярката, в съответствие с член 5, параграф 3, и да информира Комисията и другите национални регулаторни власти за това. Националните регулаторни власти и Комисията могат да отправят забележки до въпросния национален регулаторен орган само в рамките на един месец или в рамките на периода, посочен в член 6, ако последният период е по-дълъг. Едномесечният период не може да бъде удължаван.

4. Когато мярката, предвидена в параграф 3 цели:

- a) да определи релевантен пазар, различен от тези, определени в препоръката в съответствие с член 15, параграф 1, или
- b) да бъде взето решение за това дали да се определи дадено предприятие като притежавашо, отделно или съвместно с други,

значително влияние на пазара, съгласно член 16, параграфи 3, 4 или 5,

и това би засегнало търговията между държавите-членки и Комисията посочи на националния регулаторен орган, че смята, че проектомярката би създавала бариера пред единния пазар или ако Комисията има сериозни съмнения относно съвместимостта на мярката със законодателството на Общността и по-специално с целите, посочени в член 8, тогава проектомярката не се приема за допълнителен срок от два месеца. Този срок не може да бъде удължаван. В рамките на този срок Комисията може, в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 2, да вземе решение, с което се изисква от въпросния национален регулаторен орган да оттегли проектомярката. Настоящото решение е придружено от подробен и обективен анализ на причините, поради които Комисията смята, че проектомярката следва да не бъде приета заедно с конкретни предложения за изменение на проектомярката.

5. Въпросният национален регулаторен орган отчита, в максимална степен, бележките на другите национални регулаторни власти и на Комисията, и може, с изключение на случаите, обхванати от параграф 4, да приеме проектомярката, и в случай че го направи, съобщава на Комисията за това.

6. При изключителни обстоятелства, когато национална регулаторна власт смята, че е на лице спешна необходимост от действие, чрез дерогация от процедурата, установена в параграфи 3 и 4, с цел да опази конкуренцията и да защити интересите на ползвателите, той може да незабавно да приеме пропорционални и временни мерки. Органът незабавно съобщава на Комисията и на другите национални регулаторни власти тези мерки, придружени с пълна мотивировка. Решение на националния регулаторен орган да направи такива мерки постоянни или да продължи срока на тяхното действие е предмет на разпоредбите на параграфи 3 и 4.

ГЛАВА III

ЗАДАЧИ НА НАЦИОНАЛНИТЕ РЕГУЛАТОРНИ ВЛАСТИ

Член 8

Цели на политиката и регулаторни принципи

1. Държавите-членки гарантират, че при изпълнение на регулаторните задачи, определени в настоящата директива и Специфични директиви, националните регулаторни власти да предприемат всички разумни мерки, насочени към постигането на целите, посочени в параграфи 2, 3 и 4. Такива мерки са пропорционални на тези цели.

Държавите-членки гарантират, че при изпълнението на регулаторните задачи, определени в настоящата директива и Специфичните директиви, и по-специално онези, насочени към

постигане на ефективна конкуренция, националните регулаторни власти отчитат в максимална степен, че е желателно регулирането да бъде технологически неутрално.

Националните регулаторни власти могат да допринасят в рамките на своите компетенции за гарантирането на прилагането на политика, насочена към насърчаването на културното и езиково многообразие, както и на медийния плурализъм.

2. Националните регулаторни власти насърчават конкуренцията при доставката на електронни съобщителни мрежи, електронни съобщителни услуги и свързани съоръжения и услуги чрез *inter alia*:

- a) гарантиране, че ползвателите, включително и тези с увреждания, извличат максимална полза що се отнася до избора, цената и качеството;
- б) гарантиране, че опорочаването или ограничаването на конкуренцията в сектора на електронните съобщения;
- в) насърчаване на ефективни инвестиции в инфраструктурата, стимулиране на иновациите; и
- г) насърчаване на ефективното използване и гарантиране на ефективно управление на радиочестотите и номерационните ресурси.

3. Националните регулаторни власти допринасят за развитието на вътрешния пазар чрез *inter alia*:

- a) отстраняване на останалите препятствия пред предоставянето на електронни съобщителни мрежи, свързани съоръжения и услуги, и електронни съобщителни услуги на европейско равнище;
- б) насърчаване на създаването и развитието на трансевропейски мрежи и оперативната съвместимост на паневропейските услуги и възможностите за връзка между всички крайни устройства;
- в) гарантиране, че при наличие на подобни обстоятелства, няма дискриминация в третирането на предприятия, доставящи електронни съобщителни мрежи и услуги;
- г) взаимно сътрудничество и сътрудничество с Комисията по прозрачен начин, за да бъде гарантирано развитието на последователна регулаторна практика и последователното прилагане на настоящата директива и на Специфичните директиви.

4. Националните регулаторни власти насърчават интересите на гражданите на Европейския съюз чрез *inter alia*:

- a) гарантиране на достъп за всички граждани до универсална услуга, посочена в Директива 2002/22/ЕО (Директивата за универсалната услуга);
- б) гарантиране на високо равнище на защита за потребителите в техните отношения с доставчиците, и по-специално посредством гарантиране на опростени и евтини процедури за разрешаване на спорове пред орган, независим от страните по спора;

- в) допринасяне за гарантирането на висока степен на защита на личните данни и неприкосновеността;
- г) насърчаване на предоставянето на ясна информация, и по-специално що се отнася до изискванията за прозрачност на тарифите и условията за използване на обществено достъпни електронни съобщителни услуги;
- д) грижа за потребностите на специфични социални групи, и по-специално на ползвателите с увреждания; и
- е) гарантиране на поддържането на целостта и сигурността на обществените съобщителни мрежи.

Член 9

Управление на радиочестотите за електронни съобщителни услуги

1. Държавите-членки гарантират ефективното управление на радиочестотите за електронни съобщителни услуги на тяхна територия в съответствие с член 8. Те гарантират, че разпределянето и предоставянето на такива радиочестоти от националните регулаторни власти се основава на обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални критерии.

2. Държавите-членки насърчават хармонизирането на използването на радиочестотите навсякъде в Общността, в съответствие с необходимостта да бъде гарантирано ефикасно и ефективно използване на същите съгласно Решение № 676/2002/ЕО (Решение за радиоспектъра).

3. Държавите-членки могат да предвидят прехвърлянето на права за използване на радиочестоти от едни предприятия на други.

4. Държавите-членки гарантират, че намерението на едно предприятие да прехвърли права за използване на радиочестоти да бъде сведено до знанието на националния регулаторен орган, отговорен за разпределянето на спектъра, и всяко прехвърляне да става в съответствие с процедурите, определени от националния регулаторен орган, и да бъде обявено публично. Националните регулаторни власти гарантират, че конкуренцията не е нарушена в резултат от подобни сделки. Когато ползването на радиочестотите е хармонизирано посредством прилагането на Решение № 676/2002/ЕО (Решението за радиоспектъра) или други мерки на Общността, такова прехвърляне не може да води до промяна на използването на тази честота.

Член 10

Номериране, именуване и адресиране

1. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни власти контролират разпределянето на всички национални номерационни ресурси и управлението на националните

номерационни планове. Държавите-членки гарантират, че за всички обществено достъпни електронни съобщителни услуги са осигурени адекватни номера и номерационни блокове. Националните регулаторни власти създават обективни, прозрачни и недискриминационни процедури за разпределение на националните номерационни ресурси.

2. Националните регулаторни власти гарантират, че номерационните планове и процедури се прилагат по начин, който предоставя еднакво отношение към всички доставчици на обществено достъпни електронни съобщителни услуги. И по-специално, държавите-членки гарантират, че едно предприятие, на което е предоставена поредица от номера, не дискриминира други доставчици на електронни съобщителни услуги по отношение на поредиците от номера, използвани за даване на достъп до техните услуги.

3. Държавите-членки гарантират, че националните номерационни планове и всички техни последващи допълнения и изменения, са публикувани, с изключение единствено на случаите, попадащи в рамките на ограниченията, наложени от съображения за национална сигурност.

4. Държавите-членки поддържат хармонизирането на номерационните ресурси в рамките на Общността, когато това е необходимо за поддържане на развитието на паневропейските услуги. Комисията може, в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 3, да вземе подходящи технически изпълнителни мерки в това отношение.

5. Когато това е целесъобразно с цел гарантирането на пълна глобална оперативна съвместимост на услугите държавите-членки координират своите позиции в международните организации и форуми, в които се вземат решения по въпроси, свързани с номерирането, именуването и адресирането на електронни съобщителни мрежи и услуги.

Член 11

Право на преминаване

1. Държавите-членки гарантират, че когато компетентен орган разглежда:

— заявление за предоставяне на права за инсталиране на съоръжения върху, над или под обществен или частен имот от страна на предприятие, което има разрешение за доставка на обществени съобщителни мрежи, или

— заявление за предоставянето на права за инсталиране на съоръжения върху, над или под обществен имот от страна на предприятие, което има разрешение за доставка на съобщителни мрежи освен обществените,

компетентната власт:

— действа въз основа на прозрачни и общественодостъпни процедури, прилагани без дискриминация и незабавно, и

— следва принципите на прозрачност и недискриминация при даването такива права под условие.

Горепосочените процедури могат да се различават в зависимост от това дали подателят на молбата предоставя обществени съобщителни мрежи или не.

2. Държавите-членки гарантират, че когато държавните или местни органи запазват собствеността или контрола върху предприятия, опериращи с електронни съобщителни мрежи и/или услуги, е налице фактическо структурно разделение между звеното, отговорно за предоставяне на правата, посочени в параграф 1, и дейностите, свързани със собствеността или контрола.

3. Държавите-членки гарантират, че ефективни механизми, съществуват, за да могат предприятията да обжалват решения по предоставянето на права за инсталиране на съоръжения пред орган, независим от страните по спора.

Член 12

Съвместно местоположение и ползване на съоръжения

1. Когато предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи, има право, според националното законодателство, да инсталира съоръжения върху, над или под обществен или частен имот, или може да се възползва от процедура за отчуждаване или ползване на имот, националните регулаторни власти насърчават съвместното ползване на такова съоръжение или имущество.

2. И по-специално, когато предприятията са лишени от достъп до осъществими алтернативи поради необходимостта от опазване на околната среда, общественото здраве, обществената сигурност, или за постигане на целите на териториалното и селищното устройство, държавите-членки могат да наложат съвместното ползване на съоръжения или имоти (включително съвместното физическо местоположение) на предприятие, опериращо електронна съобщителна мрежа или да предприемат мерки за улесняване координацията на благоустройствените мероприятия само след подходящ период на обществено обсъждане, по време на който на всички заинтересовани страни трябва да бъде дадена възможността да изразят своите становища. Такива режими на съвместно ползване или координиране могат да включват правила за пропорционално разпределение на разходите за взаимното използване на съоръжението или имуществото.

Член 13

Водене на отделно счетоводство и финансови отчети

1. Държавите-членки изискват от предприятията, предоставящи обществени съобщителни мрежи или общественодостъпни електронни съобщителни услуги, които имат специални или изключителни права за предоставянето на услуги в други сектори в същата или в друга държава-членка:

- а) да водят отделно счетоводство за дейностите, свързани с предоставянето на електронни съобщителни мрежи или услуги, както би било изисквано, ако тези дейности са извършвани от правно независими предприятия, за да бъдат установени всички разходно-приходни елементи и базата, на която са калкулирани, с подробно описание на методите за разпределение по дейности, отнасящи се към техните дейности, свързани с предоставянето на електронни съобщителни мрежи или услуги, включително разбивката по позиции или дълготрайните активи и структурните разходи; или
- б) да са структурно разделени за дейностите, свързани с предоставянето на електронни съобщителни мрежи или услуги.

Държавите-членки могат да предпочетат да не прилагат изискванията, посочени в първа алинея за предприятия, чийто годишен оборот от дейности, свързани с електронни съобщителни мрежи или услуги в държавите-членки, е по-малък от 50 млн. EUR.

2. Когато предприятия, предоставящи обществени съобщителни мрежи или обществено достъпни електронни съобщителни услуги, не подлежат на изискванията на дружественото право и не отговарят на критериите за малки и средни предприятия по счетоводните правила съгласно законодателството на Общността, техните финансови отчети се съставят и подлагат на независима проверка и са публикувани. Проверката се извършва в съответствие с националните правила и правилата на Общността.

Това изискване се прилага също за отделните счетоводства, изисквани съгласно параграф 1, буква а).

ГЛАВА IV

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 14

Предприятия със значителна пазарна сила

1. Когато Специфичните директиви изискват националните регулаторни власти да определят дали операторите имат значително влияние на пазара в съответствие с процедурата, посочена в член 16, се прилагат параграфи 2 и 3 от настоящия член.
2. Счита се, че предприятие притежава значително влияние на пазара, ако, било самостоятелно или съвместно с други, то има положение, равностойно на господстващо, т. е. положение на икономическа сила, даващо му възможността да действа в осезателна степен независимо от конкурентите, клиентите и в крайна сметка – потребителите.

По-специално, когато преценяват дали две или повече предприятия са в съвместно господстващо положение на пазара, националните регулаторни власти действат в съответствие със законодателството на Общността и отчитат в максимална степен насоките за пазарен анализ и оценка на значителната пазарна сила, публикувани от Комисията съгласно член 15. Критериите, прилагани при такава оценка, са установени в приложение II.

3. Когато дадено предприятие притежава значителна пазарна сила на специфичен пазар, то може също така да се смята за притежавашо значителна пазарна сила както и на друг релевантен пазар, когато връзките между двата пазара са такива, че позволяват пазарната сила, упражнявана върху единния пазар, да бъде съответно отнесена на другия пазар, като с това се увеличава пазарната сила на предприятието.

Член 15

Процедура за определяне на пазар

1. След обществена консултация и консултация с националните регулаторни власти, Комисията приема препоръка за релевантните пазари на стоки и услуги (наричана по-нататък „препоръката“). Препоръката определя, в съответствие с приложение I, онези пазари на стоки и услуги в сектор на електронните съобщения, чиито характеристики могат да бъдат такива, че да оправдаят налагането на регулаторните задължения, определени в Специфичните директиви, без да се засягат пазарите, които могат да бъдат определени в специфични случаи съгласно правото за защита на конкуренцията. Комисията определя пазарите в съответствие с принципите на правото за защита на конкуренцията.

Комисията прави редовен преглед на препоръката.

2. Комисията публикува, най-късно до датата, на която влиза в сила настоящата директива, насоки за анализ на пазара и оценката на значителната пазарна сила (наричани по-нататък „насоките“), които са в съответствие с принципите на правото за защита на конкуренцията.

3. Националните регулаторни власти, отчитат максимално препоръката и насоките, определят релевантни пазари, отговарящи на националните условия, и по-специално релевантни териториални пазари на тяхна територия, в съответствие с принципите на правото за защита на конкуренцията. Националните регулаторни власти спазват процедурите, посочени в член 6 и 7, преди да определят пазарите, които се различават от онези, определени в препоръката.

4. След консултация с националните регулаторни власти, Комисията може, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 3, да приеме решение, определящо транснационални пазари.

Член 16

Процедура за анализ на пазара

1. Колкото е след приемането на препоръката или всяка нейна актуализация, националните регулаторни власти провеждат анализ на релевантните пазари, съобразявайки се максимално с

насоките. Държавите-членки гарантират, че този анализ се провежда, когато е целесъобразно, в сътрудничество с националните власти за защита на конкуренцията.

2. Когато от национална регулаторна власт се изисква съгласно член 16, 17, 18 или 19 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга), или съгласно член 7 или 8 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа), да определи дали да наложи, поддържа, измени или отмени задължения, наложени на дадени предприятия, той определя въз основа на направения от него пазарен анализ, посочен в параграф 1 от настоящия член, дали релевантният пазар е ефективно конкурентен.

3. Когато национална регулаторна власт заключи, че пазарът е ефективно конкурентен, той не налага или поддържа нито едно от специфичните регулаторни задължения, посочени в параграф 2 от настоящия член. В случаи, когато специфични за сектора регулаторни задължения вече са налице, органът отменя тези задължения, наложени на предприятия в рамките на същия този релевантен пазар. Страните, засегнати от такава отмяна на задължения, получават подходящо предизвестие.

4. Когато национален регулаторен орган определи, че даден релевантен пазар не е ефективно конкурентен, той определя предприятията със значителна пазарна сила на този пазар в съответствие с член 14 и налага на такива предприятия целесъобразни специфични регулаторни задължения, посочени в параграф 2 от настоящия член или поддържа, или изменя такива задължения, когато такива вече съществуват.

5. За транснационални пазари, посочени в решението, посочено в член 15, параграф 4, заинтересованите национални регулаторни власти провеждат съвместно пазарния анализ, отчитайки в максимална степен насоките и решават съгласувано помежду си за прилагането, поддържането, изменението или отмяната на регулаторни задължения, посочени в параграф 2 от настоящия член.

6. Мерките, взети в съответствие с разпоредбите на параграфи 3, 4 и 5 от настоящия член, подлежат на спазване на процедурите, посочени в член 6 и 7.

Член 17

Стандартизация

1. Комисията, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 2, съставя и публикува в *Официален вестник на Европейските общности* списък на стандартите и/или спецификациите, които да служат като основа за насърчаване на хармонизираното предоставяне на електронни съобщителни мрежи, електронни съобщителни услуги и свързани с тях съоръжения и услуги. Когато е необходимо, Комисията може, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 2, и след консултация с Комитета, създаден с Директива 98/34/ЕО, да поиска стандартите да бъдат съставени от европейските организации по стандартите (Европейския комитет по стандартизация (CEN), Европейския комитет по стандартизация в електротехниката (CENELEC), Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията (ETSI)).

2. Държавите-членки насърчават използването на стандартите и/или спецификациите, посочени в параграф 1, за предоставянето на услуги, технически интерфейси и/или мрежови функции, доколкото е строго необходимо за гарантиране на оперативна съвместимост на услугите и за повишаване свободата на избор за ползвателите.

Докато стандартите и/или спецификациите не са публикувани в съответствие с параграф 1, държавите-членки насърчават въвеждането на стандарти и/или спецификации, приети от Европейските организации по стандартите.

При отсъствието на такива стандарти и/или спецификации, държавите-членки насърчават въвеждането на международните стандарти или препоръките, приети от Международния съюз по далекосъобщенията (ITU), Международната организация по стандартизация (ISO) или Международната електротехническа комисиция (IEC).

Доколкото съществуват международни стандарти, държавите-членки насърчават европейските организации по стандартите да ги използват или да използват съответни части от тях като основа за стандартите, които те разработват, с изключение на случаите, когато такива международни стандарти или съответни части от тях биха били неефикасни.

3. Ако стандартите и/или спецификациите, посочени в параграф 1, не са адекватно въведени, така че не може да бъде осигурена интероперативността на услугите в една или повече държави-членки, въвеждането на такива стандарти и/или спецификации може да бъде задължително по процедурата, установена в параграф 4, доколкото е строго необходимо за гарантиране на такава оперативна съвместимост и за подобряване на свободата на избор за ползвателите.

4. Когато Комисията възнамерява да направи въвеждането на някои стандарти и/или спецификации задължително, тя публикува известие в *Официален вестник на Европейските общности* и приканва всички заинтересовани страни да огласят своите становища. Комисията, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 3, определя въвеждането на съответните стандарти за задължително, като ги посочи като задължителни стандарти в списъка със стандарти и/или спецификации, публикува в *Официален вестник на Европейските общности*.

5. Когато Комисията счита, че стандартите и/или спецификациите, посочени в параграф 1, не допринасят вече за предоставянето на хармонизирани електронни съобщителни услуги, или че те вече не отговарят на потребностите на потребителите, или спъват технологичното развитие, тя, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 2, ги изважда от списъка на стандартите и/или спецификациите, посочен в параграф 1.

6. Когато Комисията счита, че стандартите и/или спецификациите, посочени в параграф 4, вече не допринасят за предоставянето на хармонизирани електронни съобщителни услуги, или че те вече не отговарят на потребностите на потребителите, или спъват

технологичното развитие, тя, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 3, ги изважда от списъка на стандартите и/или спецификациите, посочен в параграф 1.

7. Настоящият член не се прилага за никое от съществените изисквания, спецификации за интерфейсни или хармонизирани стандарти, за които се прилагат разпоредбите на Директива 1999/5/ЕО.

Член 18

Интероперативност на цифровите интерактивни телевизионни услуги

1. С цел да насърчи свободния информационен поток, медийният плурализъм и културното многообразие, държавите-членки стимулират, в съответствие с разпоредбите на член 17, параграф 2:

- а) доставчиците на цифрови интерактивни телевизионни услуги за обществено разпространение в Общността върху цифрови интерактивни телевизионни платформи независимо от начина на излъчване, да използват отворен интерфейс за приложения програми (API);
- б) доставчиците на всички усъвършенствани цифрови телевизионни устройства, въведени за предоставянето на цифрови интерактивни телевизионни услуги върху интерактивни цифрови телевизионни платформи, да спазват отворения API в съответствие с минималните изисквания на съответните стандарти или спецификации.

2. Без да засяга член 5, параграф 1, буква б) от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа), държавите-членки насърчават собствениците на API да обезпечават при справедливи, разумни и недискриминационни условия, и срещу подходящо възнаграждение цялата необходима информация, за да могат доставчиците на цифрови интерактивни телевизионни услуги да доставят всички услуги, поддържани от API, в напълно функционална форма.

3. В срок от една година след датата на прилагане, посочена в член 28, параграф 1, втора алинея, Комисията разглежда резултатите от настоящия член. Ако интероперативността и свободата на избор за ползвателите не са постигнати в достатъчна степен в една или повече държави-членки, Комисията може да предприеме действия в съответствие с процедурата, определена в член 17, параграфи 3 и 4.

Член 19

Процедури по хармонизация

1. Когато Комисията, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 2, издаде препоръки към държавите-членки относно хармонизираното прилагане на разпоредбите на настоящата директива и Специфичните директиви, с оглед бъдещото постигане на целите, определени в член 8, държавите-членки гарантират националните регулаторни власти да отчитат в максимална степен тези препоръки при изпълнение на задачите си. Когато национален регулаторен орган предпочете да не спазва дадена препоръка, той информира Комисията, като мотивира своята позиция.

2. Когато Комисията сметне, че несъответствие на национално равнище между регулациите, целящи прилагането на член 10, параграф 4, създава бариера пред единния пазар, Комисията може, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 3, да предприеме подходящи технически мерки за прилагане.

Член 20

Решаване на спорове между предприятия

1. В случай на спор във връзка със задължения, възникващи съгласно настоящата директива или Специфичните директиви, между предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи или услуги в една държава-членка, съответният национален регулаторен орган, по молба на някоя от страните и при спазване на разпоредбите на параграф 2, издава задължително решение за разрешаване на спора във възможно най-кратък срок и в срок от не повече от четири месеца при изключителни обстоятелства. Съответните държави-членки изискват всички страни да съдействат изцяло на националната регулаторна власт.

2. Държавите-членки могат да приемат разпоредба, съгласно която националните регулаторни власти отказват да разрешават спор чрез задължително решение, когато действат други механизми, включително посредничество, които биха спомогнали по-добре за разрешаването на спора своевременно в съответствие с разпоредбите на член 8. Националната регулаторна власт информира страните незабавно. Ако в срок от четири месеца спорът не е разрешен и ако спорът не е бил отнесен до съда от страната, търсеща защита, националната регулаторна власт издава по молба на една от страните задължително решение за разрешаване на спора във възможно най-кратък срок, не по-дълъг от четири месеца.

3. При разрешаването на спор, националната регулаторна власт взема решения, насочени към постигането на целите, предвидени в член 8. Всички задължения, наложени на дадено предприятие от националната регулаторна власт при разрешаването на спор, съответстват на разпоредбите на настоящата директива или на Специфичните директиви.

4. Решението на националната регулаторна власт се прави публично достояние, като се вземат предвид изискванията за опазване на търговската тайна. На заинтересованите страни се дава цялото изложение за мотивите за решението.

5. Процедурата, посочена в параграфи 1, 3 и 4, не пречатства която и да било от страните да започне съдебно производство.

Член 21

Разрешаване на презгранични спорове

1. В случай на презграничен спор, възникнал по смисъла на настоящата директива или по този на Специфичните директиви между страни в различни държави-членки, когато спорът е от

компетенциите на национални регулаторни власти от повече от една държава-членка, се прилага процедурата, предвидена в параграфи 2, 3 и 4.

2. Всяка страна може да отнесе спора до съответните национални регулаторни власти. Националните регулаторни власти съгласуват своите усилия, с цел да постигнат разрешаване на спора, в съответствие с целите, посочени в член 8. Всички задължения, наложени на предприятие от национален регулаторен орган при разрешаването на спор, съответстват на настоящата директива или на Специфичните директиви.

3. Държавите-членки могат да предвидят разпоредба, съгласно която националните регулаторни власти съвместно да отказват да разрешат спор, когато действат други механизми, включително посредничество, които биха допринесли по-добре за разрешаването на спора своевременно в съответствие с разпоредбите на член 8. Те уведомяват страните незабавно. Ако в срок от четири месеца спорът не е разрешен и ако спорът не е бил отнесен в съда от страната, търсеца защита, и ако някоя от страните поиска, националните регулаторни власти да координират своите усилия, за постигане на разрешаване на спора в съответствие с разпоредбите на член 8.

4. Процедурата, посочена в параграф 2, не препятства която и да било от страните да започне съдебно производство.

Член 22

Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет („Комитет за регулиране на съобщенията“).

2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО във връзка с член 8 от него.

3. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО във връзка с член 8 от него.

Срокът, установен в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, е три месеца.

4. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 23

Обмен на информация

1. Комисията предоставя цялата съответна информация на Комитета за регулиране на съобщенията относно резултата от редовните консултации с представители на операторите на мрежи, доставчиците на услуги, ползвателите, потребителите, производителите и синдикатите, както и трети страни и международни организации.

2. Комитетът за регулиране на съобщенията, като отчита политиката на Общността в областта на електронните съобщения, поощрява обмена на информация между държавите-членки и между държавите-членки и Комисията относно състоянието и развитието на регулаторните дейности по отношение на електронните съобщителни мрежи и услуги.

Член 24

Публикуване на информацията

1. Държавите-членки гарантират, че актуалната информация, отнасяща се до прилагането на настоящата директива и на Специфичните директиви, е обществено достъпна по начин, който гарантира на всички заинтересовани страни лесен достъп до тази информация. Те публикуват известие в съответните национални държавни вестници, описващи начина и мястото на публикуване на информацията. Първото такова известие се публикува преди датата на прилагане, посочена в член 28, параграф 1, втора алинея, а в последствие известие се публикува при настъпване на промяна в съдържанието на информацията.

2. Държавите-членки изпращат до Комисията копия на всички такива известия при публикуването им. Комисията разпределя информацията на Комитета за регулиране на съобщенията по предназначение.

Член 25

Процедури за преглед

1. Комисията периодично преглежда функционирането на настоящата директива и докладва пред Европейския парламент и Съвета, при пръв удобен случай не по-късно от три години след датата на прилагане, посочена в член 28, параграф 1, втора алинея. За тази цел, Комисията може да изисква информация от държавите-членки, която се предоставя без необосновано закъснение.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 26

Отменяне

От датата на прилагане, посочена в член 28, параграф 1, втора алинея, се отменят следните директиви и решения:

— Директива 90/387/ЕО,

- Решение 91/396/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. относно въвеждането на единен европейски номер за спешни обаждания ⁽¹⁾,
- Директива 92/44/ЕИО на Съвета от 5 юни 1992 г. относно прилагането на доставката на отворени мрежи за наети линии ⁽²⁾,
- Решение 92/264/ЕИО на Съвета от 11 май 1992 г. относно въвеждането на стандартни международни телефонни кодове за достъп в Общността ⁽³⁾,
- Директива 95/47/ЕО,
- Директива 97/13/ЕО,
- Директива 97/33/ЕО,
- Директива 98/10/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 1998 г. относно прилагането на доставката на отворени далекосъобщителни мрежи (ONP) за гласовата телефония и за универсалната далекосъобщителна услуга в условията на конкуренция ⁽⁴⁾.

Член 27

Преходни мерки

Държавите-членки поддържат всички задължения според националното законодателство, посочени в член 7 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа) и член 16 от Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга), дотогава, докато бъде направено определение по отношение на тези задължения от страна на националния регулаторен орган в съответствие с член 16 от настоящата директива.

Операторите на фиксирани обществени телефонни мрежи, посочени от своите национални регулаторни власти, като притежаващи значително влияние на пазара при доставката на фиксирани обществени телефонни мрежи и услуги по смисъла на приложение I, част 1 към Директива 97/33/ЕО или Директива 98/10/ЕО, продължават да бъдат считани „нотифицирани оператори“ за целите на Регламент (ЕО) 2887/2000, до приключване на процедурата за пазарен анализ, посочена в член 16. След това те вече не се смятат за „нотифицирани оператори“ за целите на регламента.

Член 28

Транспониране

1. Държавите-членки приемат и публикуват необходимите закони и подзаконови и и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива не по-късно от 24 юли 2003 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Те прилагат тези мерки считано от 25 юли 2003 г.

2. Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или те са придружени от такова позоваване при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

3. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива, и всички последващи изменения на тези разпоредби.

Член 29

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на нейното публикуване в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 30

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 7 март 2002 година.

За Европейския парламент

Председател

P. COX

За Съвета

Председател

J. C. APARICIO

⁽¹⁾ ОВ L 217, 6.8.1991 г., стр. 31.

⁽²⁾ ОВ L 165, 19.6.1992 г., стр. 27. Директива, изменена с Решение 98/80/ЕО на Комисията (ОВ L 14, 20.01.1998 г., стр. 27).

⁽³⁾ ОВ L 137, 20.5.1992 г., стр. 21.

⁽⁴⁾ ОВ L 101, 1.4.1998 г., стр. 24.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на пазарите, които се включват в първоначалната препоръка на Комисията относно релевантните пазари на стоки и услуги, посочени в член 151. *Пазари, посочени в Директива 2002/22/ЕО (Директива за универсалната услуга)*

Член 16 – Пазари, определени според предходната регулаторна рамка, където задълженията следва да бъдат преразгледани.

Доставката на включване и използване на обществената телефонна мрежа на фиксирани места.

Доставката за наети линии от крайни потребители.

2. *Пазари, посочени в Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа)*

Член 7 – Пазари, определени според предходната регулаторна рамка, където задълженията следва да бъдат преразгледани.

Взаимна връзка (Директива 97/33/ЕО)

начало на телефонни разговори във фиксираната обществена телефонна мрежа

приключване на телефонни разговори във фиксираната обществена телефонна мрежа

транзитни услуги във фиксираната обществена телефонна мрежа

начало на телефонни разговори по мобилни обществени телефонни мрежи

приключване на телефонни разговори по мобилни обществени телефонни мрежи

взаимна връзка на наети линии (взаимна връзка на частични вериги)

Достъп до мрежи и специален достъп до мрежи (Директива 97/33/ЕО, Директива 98/10/ЕО)

достъп до фиксираната обществена телефонна мрежа, включително отделен достъп до местната затворена верига

достъп до обществени мобилни телефонни мрежи, включително избор на носещия сигнал

Капацитет на наета на едро линия (Директива 92/44/ЕО)

доставка на едро на капацитет за наети линии на други доставчици на електронни съобщителни мрежи или услуги

3. *Пазари, посочени в Регламент (ЕО) 2887/2000*

Услуги, предоставяни по дегрупирани затворени вериги (с усукани метални чифтове).

4. *Допълнителни пазари*

Националният пазар за международни роумингови услуги по обществените мобилни телефонни мрежи.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Критерии, прилагани от националните регулаторни власти при оценката за съвместно господстващо положение в съответствие с член 14, параграф 2, втора алинея

За две или повече предприятия може да бъде установено, че са в съвместно господстващо положение по смисъла на член 14, ако дори при отсъствието на структурни или други връзки между тях те оперират в пазар, за чиято структура се смята, че води до съгласувани резултати. Без да накърнява съдебната практика на Съда на Европейските общности относно съвместното господстващо положение, това може да възникне, когато пазарът отговаря на редица съответни характеристики, и по-специално що се отнася до пазарната концентрация, прозрачността и други характеристики, посочени по-долу:

- зрял пазар,
- със стагниращо или умерено растящо търсене,
- ниска еластичност на търсенето,
- хомогенен продукт,
- подобни структури на себестойността,
- подобни пазарни дялове,
- липса на технически иновации, зряла технология,
- липса на свободен капацитет,
- високи прагове на достъп до пазара,
- липса на компенсираща покупателна способност,
- липса на потенциална конкуренция,
- различни неформални или други връзки между заинтересовани предприятия,
- регулаторни механизми,
- липса или намалени възможности за ценова конкуренция.

Горепосоченият списък не е изчерпателен, а критериите не са кумулативни. Списъкът е по-скоро предназначен за илюстрация на видовете доказателства, които могат да бъдат приведени в подкрепа на твърденията, засягащи наличието на съвместно господстващо положение.
